

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
 เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๘
อย่าเสียดายอะไรยิ่งกว่าการตั้งสติ

พวกนี้หาจองตั้งแต่นั้นที่นี้ เห็นแก่ตัวนะ เราดูมานี้ก็ปักก็เดือนแล้ว เห็นแก่ตัวเอา
 มากมาย ใครมาจองที่ๆ คนอื่นไม่มีหัวใจเธอ ดูหัวใจคนอื่นบ้างซิ มาเห็นแก่ตัวอยู่ต่อ
 หน้าต่อตากัน มันเป็นอย่างไหนจองแต่ที่ๆ ดูใจจิตใจตาเอาเหลือเกิน เห็นแก่ตัวมาก ไม่มี
 ธรรมเลย ควรจะนั่งที่ไหนก็นั่งซิ ให้เกียรติคนอื่นบ้างเห็นใจคนอื่นบ้างซิ มาแล้วมาจองที่ๆ
 มันเป็นบ้าหรือพวกนี้แหละ เหนอ มันเป็นอย่างนี้ ดูมานานแล้วนะ วันนี้เปิดเสียบ้าง มันเป็นอย่าง
 เห็นแก่ตัวเหลือเกิน ที่นี้เหมือนว่ามาจองเอาไว้ๆ คนอื่นเข้ามายุ่งไม่ได้ เป็นลักษณะนั้น
 เหมือนเสื่อหวงซากหมานั่น คนอื่นเขาก็มีหัวใจ ตาเขามีเขาก็อยากดูอยากเห็นอยากฟัง มี
 แต่เราคนเดียวเธอ คิดให้ตึนะเรื่องเหล่านี้ เรื่องนั้นไม่ใช่ธรรม เป็นเรื่องกิเลสล้วนๆ เห็น
 แก่ตัว

เห็นแก่หัวใจคนอื่นก็ให้เฉลี่ยเผื่อแผ่กันซิ ใครควรจะนั่งที่ไหนแบ่งสันปันส่วนกัน
 อย่างนั้นถึงถูก มีแต่มาจองเอาๆ ผู้มีสมบัติผู้ดีมาหาอย่างนี้ก็เข้าไม่ได้ มีแต่พวกเสื่อหวง
 ซากหมาอยู่นี้ละ ใช้ไม่ได้นะให้จำให้ดี ดูมานานแล้ววันนี้เปิดเสียบ้าง มันดูไม่ได้ๆ มันจะ
 เป็นต่อไปอีก มาปุ๊บปั๊บๆ ไม่เอาอะไรไม่สนใจเรื่องอรรถเรื่องธรรมเรื่องมรรคผลนิพพาน
 สนใจแต่ที่จะจองที่ให้ได้นั่งที่นั่นๆ มันเลิศเลออยู่ตรงนั้นหรือ ความเห็นแก่ตัวเป็นกิเลส
 ล้วนๆ เห็นแก่เพื่อนแก่ฝูงก็เฉลี่ยเผื่อแผ่ซิ เขาบ้างเราบ้าง ควรนั่งที่ไหนนั่ง ตาหุมีทุกคน
 อยากดูอยากฟังด้วยกันทุกคน คิดอย่างนั้นซิ

ไม่ได้บอกเขาให้เขาตีเถาะประชุมหมา เขาเรียกหมามูยหรืออะไรที่คันๆ ให้ไป
 ประกาศให้เขาหา ใครได้ที่ไหนๆ ไปหามา ตื่นเข้าหว่านตั้งแต่เช้าเลย มาให้มันร้องแหง็ก
 หงักๆ เข้าใจไหม มันคันมันเการ้องแหง็กหงักๆ หมามูยฟาดกันมัน มันเก่งนักกันนี้หาจอง
 แต่ที่ เหนอเป็นอย่างนี้ ยังไงจะโดนหมามูยจนได้พวกนี้ อย่างอื่นแยกไปก็โยนแต่นโยนต่อให้
 มันตัดช่วย ครูบาอาจารย์สอนสู้หมามูย สู้แตนสู้ต่อไม่ได้ ก็ปล่อยให้แตนต่อสอนเอง ให้มัน
 ร้องแหง็กหงักๆ

นั่นต้นกะจิ้งกะแจ่ง แต่ก่อนมันเป็นดงหมอนนะ ต่อมันทำรังใหญ่สูงพอตีหัวหมา เรา
 เองก็ไม่เห็น ใครก็ไม่เห็น พระเองก็ไม่เห็น มันชุมนุมอยู่ในกอดต้นกะจิ้งนั้นละ ที่นี้พระท่านล้าง
 บาตรก็สาธน์น้ำไปธรรมดา น้ำล้างบาตร หมาก็ไปหาเก็บกิน แล้ววันนั้นมันไปบันดลบันดาล
 ยังไง ท่านสาธน์น้ำไปทางนั้นหมาไปเก็บกิน ไปแย่งกันละซิ ไปแย่งกันไปกัดกันใส่รังต่อซิที่นี้
 โครมครามกัดกันเลยซัดใส่รังต่อ ที่นี้ต่อทั้งรังว่าไง มันแตกรังก็ซัดหมาเข้า ฟังเสียงร้องแจ่ง

งัก ๆ เลยไม่รู้ว่ตัวไหนแพ้วไหนชนะ ฟังเสียงร้องลั่นอยู่ในวัด หมาต่อชั๊ดเอา ไม่เพียงร้องลั่นอยู่ในวัดเท่านั้นะ สาย ๆ เงียบ ๆ มันไปหลบซ่อนอยู่ที่ไหนเดี่ยวร้องแฉ็ก ๆ ขึ้น พิชของต่อมันยังไม่หาย ร้องแฉ็ก ๆ พวกนี้ระวังให้ตีชนะเดี่ยวจะร้องแฉ็ก ๆ จะว่าไม่บอก ต่อมันหมดแล้วไปหาใหม่มา ตอนนีหามมู่กำลังออกพอดีระยะนี้ ใครเก่งก็มานะ จะเก่งกว่าหามมู่จริง ๆ เหรอ นี้ก็ได้ยินทั่วประเทศชนะ หามมู่ พวกรังต่อรังแตน ร้องแฉ็ก ๆ นี้

มันอะไรไม่ทำงานหรือใจ (คงระบบเส้นประสาทแหละครับ) ที่มันไม่จับไม่อะไรบ้าง (ระบบประสาทครับ) นั้นแหละมันไม่จับไม่อะไร พอฉันน้ำลงไปไหลจ้กออกมา เมื่อเข้าเห็นอย่างชัดเจน เป็นเมื่อเข้านี้ชัดเจน เดีนจกรมอยู่ตอนตี ๕ เอาน้ำมาล้างปาก พอหน้าใส โอ้ย มันไหลออกหมดเลยไม่เข้า อ้าว ทำไมเป็นอย่างนี้ จะกลืนก็กลืนไม่ลง มีแต่ไหลออก เอ๊ะ ทำไมเป็นอย่างนี้ ที่นี้เวลามาฉันวันนี้ถึงชัดเจนมาก เป็นอย่างเมื่อเข้านี้เลย ฉันจ้งหันไม่ได้ พออะไรเข้าไปนี้เหมือนว่ามันไม่จับ ถ้าว่าไม่จับมันก็จับ แนะ เอาอะไรเข้าไปตกไหลออกมาจากปากเหมือนว่าไม่จับ มันตกออกมาเรียราดเมื่อเข้านี้ คงประสาทมั้ง (ครับผม)

แล้วตาก็มีลักษณะฝ้าฟาง เริ่มชัดเจนเมื่อวานนี้ มองดูหน้าคนขนาดนี้ยังไม่ชัดเลย มองดูหน้าคนไม่ชัด มันฝ้ามันฟาง มัว ๆ ไป เพราะฉะนั้นจึงโทรไปหาหมอเขาดู ไปตรวจสายตาวัดสายตาก็หนึ่ง มันเป็นยังงี้ ตั้งแต่ปี ๒๕๓๐ ไปรักษาตาผ่าตาที่โรงพยาบาลหมออุทัย นี้ก็เป็น ๑๗ ปีแล้วไซ้ใหม่ ไปผ่าตามาแล้วมาอยู่นี้ได้ ๓ วัน เราเห็นคุณค่าของตา มาอยู่นี้ได้ ๓ วันเท่านั้นเข้าโรงพยาบาลอุดรเลย เชิญหมอและพยาบาลมา เฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับตามาประชุมกัน เอากันเดี๋ยวนั้นเลย บอกว่าเราจะให้เครื่องมือตา จะให้ครบเลย แล้วเวลานี้หมอมามีครบไหม เขาบอกว่ายังไม่ครบ แต่จะครบถ้ามีเครื่องมือครบ เอ้า ถ้าฉันเอาเลยนะ หมอสั่งมาเลย เครื่องมือทุกเครื่องสั่งมาให้ครบเดี๋ยวนี้อยเลย นั้นละตั้งแต่บัดนั้นมาโรงพยาบาลศูนย์อุดรจ้งไม่บกพร่อง เรื่องเครื่องมือตานี้สมบูรณ์เต็มที

คือเราเปิดโอกาสให้หมดเลยเทียว หากว่าเครื่องมือใดที่ไม่ดีนี้ ให้เป็นเรื่องของหมอเอง ควรซ่อมรีบซ่อม ไม่ควรซ่อมให้สั่งใหม่เข้ามาโดยไม่ต้องมาขออนุญาตจากเรา เราเปิดโอกาสให้แล้ว เวลาเครื่องมาถึงแล้วหมอมตรวจคุณภาพเห็นว่าดีแล้ว ให้ส่งบิลมาหาเรา เราจ่ายเงิน ๆ อย่างนั้นตลอดมาจนกระทั่งทุกวันนี้ จ่ายเงินแบบนี้ละ คือให้เป็นอิสระของหมอเลยไม่ให้บกพร่อง สั่งมาให้เต็มที่ นั้นละตั้งแต่บัดนั้นมาจ้งรู้สึกสะดวก

โหย ก่อนที่เครื่องมือแพทย์จะมาครบนี้ คนคงจะตาบอดตาเสียไปเยอะนะ เราจะเห็นได้เวลาเราไปโรงพยาบาลที่ไร ห้องตานี้แน่น ๆ ตลอดไม่ว่าเวลาเช้า สาย บ่าย มีตลอดทั้ง ๆ ที่ห้องคนไข้อย่างอื่นก็มีแต่ไม่ได้มาก อันนี้มีประจำ เวลาถามหมอบอกบอกไม่ใช่คนแถวนี้เพียงเท่านั้น มาหมดแหละภาคอีสาน ว่ฉัน ก็มีที่ศรีนครินทร์กับนี้เท่านั้น แล้วเขายัง

แยกอีก ศรีนครินทร์ยังสู้ไม่ได้ ศรีนครินทร์พูดเองว่าสู้ไม่ได้ ต้องเอาคนไข้มารักษาให้ทางนี้ช่วยรักษาเรื่องตาอยู่เสมอ ว่างั้น เราก็เลยตอบว่า ขณะแบบนี้เราไม่อยากชนะ ขณะแบบนี้เป็นบ้อยคน

พูดถึงเรื่องเครื่องมือตา ตาจึงสำคัญมากนะ คนเราในอวัยวะนี้ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ที่ใช้ประจำและจำเป็นมากที่สุดก็คือตา นั่งอยู่ให้เห็น เดินไปให้เห็น นอนอยู่ให้เห็น อะไรเคลื่อนไหวไปมาตาให้เห็นอยู่ตลอด นี่เป็นความจำเป็น เป็นอารมณ์ของใจๆ อาหาร เครื่องหล่อเลี้ยงหรือเครื่องทำลายใจอยู่ในนั้นหมด ตาเป็นอันดับหนึ่ง หูเป็นอันดับสอง เวลาได้เครื่องมือตามานี้คนรู้สึกว่าได้ประโยชน์มากอยู่ ตั้งแต่บัดนั้นมาละตา นี่เราพูดถึงเรื่องเราให้เครื่องมือแพทย์โดยสมบูรณ์นะ อย่างอื่นไม่ครบ แต่หาส่วนสำคัญๆ ให้ เช่น เอกซเรย์คอมพิวเตอร์ เราหามาให้ แล้วอัลตราซาวด์เครื่องใหญ่ หามาให้สองเครื่อง เรายังไม่ลืมเครื่องละ ๓ ล้าน และเครื่องมือผ่าตัดอวัยวะที่สำคัญๆ เราให้ทั้งนั้น เฉพาะตานี้สมบูรณ์

โรงพยาบาลหมออูทัยนี้ พ่อเสียไปแล้วลูกก็แทน ลูกก็เคยมาที่นี่ เคยมาตรวจตาเราที่นี่แล้วก็ปวารณาไว้ตลอดเลย ลูกชายหมออูทัยมาทำงานแทนพ่อ เป็นหมอตาด้วยกันแทนพ่อ หากว่าขัดข้องอะไรให้เข้าไปโรงพยาบาลเลย เขาว่า โรงพยาบาลหมออูทัย เขาเคยมาตรวจเรา แล้วแม่ยังสั่งกำชับอย่างแน่นหนา มันคงอีกด้วย นี่ละเรื่องตาสำคัญ หูหนักตาเห็นยังค่อยยังชั่วนะ ไอ้ตาบอดนี้มันไม่เป็นท่าเลย นั่งอยู่ก็ไม่เห็น นอนไม่เห็น ไม่เป็นท่า หูหนักยังค่อยยังชั่ว ตายังเห็นอยู่

ใจบอด ตายังพอมือใช้บ้าง สำหรับคนใจบอดก็ยังมีนะ นี่ใจก็บอด ตาก็บอดแล้วหมดท่าละ อย่างพระจักรขุบาลท่านนี้ก็ตาบอด หมอเขาจะมาหยอดตา ท่านตั้งสัจจะอธิษฐานในสามเดือนนี้ไม่นอน พออดนอนเข้าไปๆ ตามันก็เสีย หมอเขามาตรวจเขาว่าท่านต้องนอนหยอดตา ท่านบอกไม่ยอมนอน ไม่ยอมนอนตาท่านก็บอด บอดก็บอด ท่านว่างั้น เอาจริง ๆ ไม่นอน พอตาบอดข้างนอกนี้ใจจ้ำอยู่ข้างใน จึงเรียกว่าพระจักรขุบาล แปลว่าผู้รักษาตา

ฉันมากอยู่ที่นี่มันก็ค่อยจะไหลออกมา ประสาทไม่ทำงาน เราฉันหมากเดี๋ยวนี้มันก็ค่อยจะไหลออกมา ประสาทไม่ทำงาน มาปรากฏเมื่อเช้านี้ละอันดับแรกเลย เดินจงกรมอยู่ เอาน้ำมาบ้วนปากล้างปากตอนเช้า พอเทน้ำลงไปไหลจ้ำๆ ออกมาหมด อ้าว ทำไมเป็นอย่างนี้ ตกลงเลยได้หยุด เทเข้าไปมันไหลออกมาหมดเลย มันไม่ทำงาน มาฉันจึงหันตอนเช้าจึงรู้ได้ชัด ฉันจึงหันเมื่อเช้านี้พอเอาเข้าไปนี้ มันตกออกมาเหมือนว่ามันไม่จับปาก ถ้าว่าไม่จับมันก็ยังเคี้ยวอยู่ แต่มันอะไรพูดไม่ถูก วันนี้หมอทำงานนะ ๘ โมงครึ่งกว่า เขาคงมาโทรไปคงได้ความ

มันเป็นยังงั้นระยะนี้ธาตุชั้นฐฐในเจ้าของ มันป่วนปั่นของมันเองพูดไม่ถูก หาก
 ฐฐอยู่ภายในตลอด ตั้งแต่ต้นเดือนกุมภาพันธ์ ฐฐรู้สึกธาตุชั้นฐฐมันป่วนปั่น ออกแบบนั้นแบบนี้
 อยู่ภายในนี้ ฉันทจันทันก็ไม่ได้มันไหลออกมาหมด ปากไม่ทำงาน ต่อไปก็พูดรวรเรียๆ ถ้าอัน
 นี้หมดแล้ว รวรเรียๆ แล้วอมน้ำก็จะได้ ไม่ได้ แต่ใส่เลย นี่แทนเทศน์เข้าใจไหม มันจะพูด
 ไม่ได้ว่าไง ตาก็มองดูมัวไปหมด ตานี้ปรากฏมาได้สักสองสามวันนี้ แต่อันนี้ฟังปรากฏเมื่อ
 เข้ามีดวันนี้ เส้นนี้ก็ตัด นวดอยู่ตลอด เจ็บมาก ธรรมดาทนไม่ได้ละว่าจะมีผลดีขึ้นมาอะไร
 ก็ไม่ค่อยปรากฏนะ ธรรมดานวดขนาดนั้นเห็นผลประจักษ์ๆ อันนี้มันก็คือของมันอย่างนั้น
 มันคือแบบมันจะไป พูดให้มันชัดๆ เสีย มันจะไม่อยู่มันจะไป

แต่ไปเราก็ไม่มีอะไรแหละ แต่หวังนี้ชีวิตาไสเหมือนตาแมวนี้ โลกมันเหมือนตาแมว
 ไซ้ใหม่จะว่าไง มันก็เป็นห่วงเหล่านี้แหละ ที่ว่าอยู่มีน้ำหนักรกว่าตายไป ก็คืออย่างนี้เอง อยู่
 เพื่อทำประโยชน์ให้โลก ถ้าตายไปเสียประโยชน์ของโลกที่ไต่เห็นได้ยินได้ฟังในเวลามีชีวิต
 อยู่ก็ไม่มี หมด มันก็เสียตรงนั้น สำหรับเราเราพูดตรงๆ เราไม่มีอะไรเลย มันจะเป็น
 อะไรๆ อย่างนี้ก็ขึ้นอยู่กับชั้น ฐฐเครื่องมือใช้เครื่องมือใช้เท่านั้นเอง เป็นเครื่องมือ เครื่องนี้สึก
 หรือเครื่องนี้ไม่ดี เครื่องนี้บิ่นเครื่องนี้บ้าน เครื่องนี้แตก ก็ให้รู้ว่ามันเป็นของมันไปเท่า
 นั้นเอง ใช้ไม่ได้อะไร พอเสียวยารักษาที่รักษาไป รักษาไม่ได้ก็ปล่อยทิ้งๆ นี่ก็รักษาแบบนั้น
 ละ ที่จะให้เป็นกังวลกับมันจริงๆ เราไม่มี เราบอกตรงๆ เราไม่มี เสรีจลินโดยประการทั้ง
 ปวง

จึงสอนท่านทั้งหลายให้เห็นจิตดวงนี้เข้าเถอะนะ จิตดวงนี้อันเดียวเท่านั้นพอแล้ว
 พอหมด สามโลกธาตุนี้ สุญญโต โลกั ว่างไปหมด ความว่างของจิตนี้ครอบงำวัตถุทั้งหลาย
 ทั่วแดนโลกธาตุ ความว่างเหนือกว่าหมด โลกธาตุนี้เหมือนไม่มี ว่างไปหมด นี่อำนาจของ
 จิตฟังซิ มันว่างไปหมด อย่างพระพุทธเจ้าท่านสอนพระโมฆราช หนึ่งในมาณพ ๑๖ คน คน
 นั้นละที่จะสำเร็จมรรคผลนิพพานอย่างรวดเร็ว พระองค์ก็ใส่เข้าไปจุดสำคัญเลย ว่า

สุญญโต โลกั อเวกขสุสุ	โมฆราช สทา สโต
อตตานุทธิฐฐฐ อุหจจ	เอวั มจจุตฺตโร สียา
เอวั โลกั อเวกขนฺต	มจจุราชา น ปสฺสติ

ดูก่อนโมฆราชเธอจึงเป็นผู้มีสติทุกเมื่อ ฟังขิสติทุกเมื่อ พิจารณาโลกให้เป็นของสูญ
 เปล่า ว่างเปล่า ถอนอตตานุทธิฐฐฐตัวเป็นก้างขวางคอนี้ออกเสีย จะฟังข้ามพันพญามัจจุราช
 ไปได้ พญามัจจุราชคือความตายจะมองไม่เห็นผู้พิจารณาโลกเป็นของว่างเปล่าอยู่อย่างนี้
 นั้นท่านแสดงให้เห็นพระโมฆราช องค์อื่นท่านไม่แสดง พระโมฆราชพิจารณาก็ผางว่างไปหมด
 เหมือนกัน นั้นเห็นไหม ที่นี้พระโมฆราชกับใจอันนั้น ธรรมอันนั้น ใครก็ตามใจดวงนี้ธรรม

ของตัวเองมีมากมีน้อย บำรุงเข้าไปเมื่อถึงขั้นจ้ำแล้วก็เหมือนกันหมด ไม่ว่าพระโสมนัสไม่ ว่าพระองค์ใดขอให้สิ้นจากกิเลสแล้วมันว่างไปหมดเลย ไม่มีอะไรเหลือ

ความว่างนี้มันครอบงำวัตถุทั้งหลายทั่วแดนโลกธาตุ จะมองเห็นด้วยตานี้ก็เป็นเงา ๆ ไป ธรรมชาตินี้มันว่างไปหมดเลย แล้วอะไรจะมาขวางใจล่ะ นี่อำนาจแห่งการบำรุงจิตใจให้มีคุณภาพเต็มเม็ดเต็มหน่วยของตัวเองแล้วครอบโลกธาตุได้โดยไม่ต้องสงสัย เป็นในหัวใจ ใครก็รู้ด้วยกันทั้งนั้น อย่างพระโสมนัสกับปัจจุบันของผู้เป็นอย่างนั้นก็เหมือนกัน ไม่มีอดีตอนาคต จ้ำเข้าไปเท่านั้นเหมือนกันหมดเลย เป็นอย่างนั้น อันนี้มันมีตั้งแต่กิเลสปกคลุมหุ้มห่อ

นี่พูดถึงเรื่องจิตว่าง ไม่ใช่ว่างอย่างอากาศสว่างนะ ว่างแบบอัสจรรยเลยเกินการคาดการณ์หมาย คือเลยสมมุติทั้งหมด สมมุติเข้าไม่ถึงว่างอันนั้น นั่นละจิตอำนาจแห่งการปฏิบัติ เพราะฉะนั้นเราจึงสอนเสมอ ยิ่งจนจะตายเท่าไรยิ่งเน้นหนักให้ได้หลักได้เกณฑ์จากจิตตภาวนา ให้ดูจิตตัวมีตบอดนี้ด้วยธรรม ส่องเข้าไป ตัวมีตบอดคือกิเลส มันมีตบอดอยู่ในนั้น ธรรมส่องเข้าไป สตินี้สำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง อย่าปล่อยวางนะ สตินี้ตั้งแต่พื้นฐานจนถึงนิพพาน มหาสติมหาปัญญาเต็มที่แล้วนั้นละสังหารกิเลสตัวมีตบอดออกกระจ่างแจ่มขึ้นเลย ในตรงนั้น จากสติล้มลุกคลุกคลานนี้ไปถึงมหาสติมหาปัญญา อบรมให้ดี

อย่าไปเสียดายอะไรยิ่งกว่าการตั้งสติ ดูหัวใจซึ่งเป็นมหากษัยในระยะนี้ให้ดี ต่อไปจะเป็นมหาคณขึ้นมา เมื่อสติจ่อเข้าไปมหากษัยจะค่อยจางออก ๆ ความมีตบอด สติตั้งไว้กับสิ่งใดให้มีสติอยู่เสมอ กิเลสจะหนาแน่นขนาดไหน เรารวมยอดมาพูดเลย สู้สติไม่ได้ มันดันออกมาอย่างที่เคยพูดให้ฟัง จนอกจะแตก มันอยากคิดอยากปรุง นี่ละอำนาจของกิเลส อวิชชาปุจฉา สงขารา อวิชชาเป็นตัวกำลังใหญ่ผลักดันออกมา ให้ออกมาทางความคิด ความปรุง ที่นี้ทางนี้ดันออกมา ทางธรรมะก็ดัน ปิดประตูไว้ด้วยคำบริกรรมกับสติติดแนบกัน ปิดช่องมันที่จะขึ้นมาไม่ให้มันขึ้น เอาพุทโธหรือคำบริกรรมใดก็ตามกับสติปิดช่องมันไว้เลย

มันอยากขึ้นนี่ โธ มันดันจนอกจะแตกนะ เราเป็นในหัวใจเราแล้ว ถึงขนาดไหนไม่ยอมปล่อย ไม่ยอมเฉลอ เอา มันอกจะแตกให้มันแตกดู แตกด้วยความไม่เฉลอ ชัดกันวันแรกนี่ โห้ย เหมือนตกรกทั้งเป็นเลย คือกิเลสมันผลักมันดันขึ้นมาอยากคิดอยากปรุง นี่ละตัวกิเลสตัวสำคัญ อยากรู้อยากเห็น อยากรู้อย่าง ๆ ขึ้นจากนี้ สังขารก็ออกทำงาน ปิดอันนี้ไว้ เอาพุทโธทำงานแทน นี่เรียกงานของธรรม คือพุทโธ คือสติ สติธรรม พุทโธก็ติดไว้ นั้น เอาสติติดแนบไปไม่ให้มันออก

ที่นี้มันจะหนาแน่นขนาดไหนจนอกจะแตกมันก็ขึ้นไม่ได้ เพราะสู้สติไม่ได้ สุดท้ายมันก็อ่อนลง ๆ แทนที่มันจะระเบิดอกไม่ระเบิดนะ แทนที่อกจะแตกไม่แตก ที่มันพุ่ง

ขึ้นมาๆ นั้นค่อยสงบลงๆ ต่อไปอันนั้นค่อยสงบ ทางนี้ค่อยเย็นขึ้นๆ สติก็แรงเข้าไปๆ ที่นี้จะพิจารณาทางด้านปัญญา ดูอะไรดูด้วยสติอีก นั้น พิจารณาร่างกาย อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา อสุภะอสุภัง ป่าช้าผีดิบมีอยู่ในทั้งตัวเราตัวเรา ดูให้มันชัดเจน

นี่ละวิชาหรือโลกธาตุ พระพุทธเจ้าสอนให้พระผู้ออกแนวรบแล้วว่า เกสา โลมา นขา ทันทา ตโจ วิชาเครื่องสังหารกิเลสในแดนโลกธาตุให้ขาดสะบั้นออกไปจากใจ คือวิชาอันนี้เอง ขึ้นเกสา ผมมันสวยงามอะไร นั้นดูพิจารณาเข้าไป ที่เกิดที่อยู่ของมันเป็นอย่างไง ชำระล้างตลอดเวลา ถ้ามันสวยงามสะอาดสะอาดแล้วได้ชะล้างมันหาอะไร ผม ขน เล็บก็เหมือนกันดูเอา ฟันก็กระดูก พิจารณาเข้าไป หนังสือตัวสำคัญ ผิวหนังสือ หนังสือกำร่าบางๆ ห่อคนทั้งคนซึ่งเป็นซากอสุภะดิบไว้ให้มิดตัวเลย ให้เห็นแต่ผิวหนังสือที่สวยๆ งามๆ นั้นหุ้มห่อเอาไว้ สวมทั้งสวมถนอทั้งถนออยู่นั้นก็เลยกลายเป็นเทวดาขึ้นมา ว่าเป็นของสวยของงาม มีหน้าซำยังหาสิ่งภายนอกมาตกแต่งยุ่งไปหมดเลย

พอจ่ออาวุธอันนี้เข้าไป เกสา โลมา นขา ทันทา ตโจ จะพิจารณาอะไรก็ได้ในท่าอาการนี้ตามแต่ความถนัดใจ ไม่ใช่จะไล่ไปเป็นลำดับนะ เราหนักแน่นในทางไหนตามนิสัยของเรา ผม ขน เล็บ ฟัน หนังสือ เอาในจุดนั้นให้หนัก เช่นหนังสือ หนังสือสำคัญมากก็ไล่หนังสือเข้าไป ดูตั้งแต่ผิวหนังสือบางๆ นี้เข้าไปข้างในมีอะไรบ้าง ดูเข้าไปให้ชัดเจน ทั้งเขาทั้งเรานั้นก็แบบเดียวกัน เอาหนังสือบางๆ มาประดับร้านว่าสวยงามให้เป็นบ้ำกันทั้งโลกเท่านั้นเอง

พอสติปัญญาจ่อเข้าไปนี้แล้วเบิกอันนี้ออกมันก็เห็นชัดเจน ที่นี้มองไปที่ไหน มันก็เป็นอย่างเดียวกัน เมื่อสติปัญญาชำนาญเข้าๆ ดูรูปดูร่าง ดูสัตว์ดูบุคคล ดูหญิงดูชาย มันจะเป็นสภาพที่เราดูของเราแล้ว ถ้ามันเด่นทางหนึ่งทางเนื้อ มันจะแดงโรไปเลย มันเด่นไปทางกระดูกมันเห็นนี้เห็นแต่โครงกระดูก คือการเห็นนี้มันชัดเจนไปคนละทาง คนหนึ่งชัดเจนทางหนึ่งๆ รวมแล้วก็ชัดเจนกันทั้งหมดในร่างกาย แล้วร่างกายนี้รวมแล้วก็กองมูตร กองคูดดีๆ มันสวยอะไร นี้เรียกว่าปัญญาเอามาใช้

เวลาใช้มันหมุนไปมาก ๆ แล้วที่นี้มันจะเพลินทางด้านปัญญา มันรู้มันเห็นมันเปิดออกไปเรื่อย ๆ จิตยิ่งเพลินทางด้านปัญญา ที่นี้เวลาเพลินทางด้านปัญญา จะไม่เข้าพักสมาธิไม่ได้ เวลามันเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าปัญญานี้ทำงาน มันเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าเหมือนกัน เมื่อเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าแล้วหักการทำงานด้วยปัญญานั้นเข้ามาสู่สมาธิ ไม่ทำงานอะไรเลย เข้าสู่ความสงบ เวลาเข้าสู่ความสงบคือสมาธิ มีอารมณ์อันเดียวก็อย่าไปยุ่งกับทางด้านปัญญา ปล่อยให้หมด มันจะคิดไม่ให้เกิด เอาสมาธิให้สงบเย็นใจ เรียกว่าทำงานคนละเวลา เวลา หน้าที่การงานต่างกัน หน้าที่ของสมาธิเพื่อความสงบ หน้าที่ของปัญญาเพื่อความรู้แจ้งเห็นจริงในสัตว์โลกทั้งเขาทั้งเรา

เวลาเข้าสู่ความสงบแล้วปล่อยให้หมดเรื่องปัญหา อย่างนำมาใช้ในขณะนั้น ให้ใช้แต่ความสงบ จิตเมื่อเข้าสู่ความสงบแล้วสังขารมรณ์ สังขารกำลังขึ้นมา จิตใจมีความเยือกเย็น มีความสงบ กระปรี้กระเปร่าขึ้นมาในเวลานั้น พอออกจากสมาธิแล้วที่นี้เข้าสู่ปัญญานี้ ผางเลยเชียว เหมือนกับมีดเราได้ลับหินแล้ว ลับหินก็คือเข้าสู่สมาธิ กำลังวังชาเจ้าของก็ได้พักผ่อนในสมาธิแล้ว หรือนอนหลับก็เป็นการพักผ่อนธาตุขันธ์และจิตใจด้วยกัน ออกทำงานทางด้านปัญญาไม่ต้องห่วงสมาธิที่นี้นะ เอา พิจารณาเรื่องปัญญา มันจะรู้จะเห็นอะไรไม่มีสิ้นสุดนะ จนกระทั่งไปสุดขีดมันนั้นละ เวลาปัญญาออกเดินนี้ถึงขนาดว่าไม่หลับไม่นอนนะ

เพราะฉะนั้นจึงต้องยับยั้งเอาไว้ให้อยู่ในความพอดี ไม่ใช่พิจารณารู้เท่าไรเห็นเท่าไรก็ยิ่งเตลิดเปิดเปิงไม่ได้นะ งานนั้นทำได้ผลๆ แต่กำลังเสียไปๆ ต้องเข้ามาพักผ่อนนอนหลับเพื่อเอากำลังเสียก่อน เพื่อเอากำลังนี้ไปประกอบงานทั้งหลายต่อไป เราต้องใช้ให้พอเหมาะพอดี จำให้ตึ้นะคำพูดเหล่านี้ นี้ได้ดำเนินมาแล้ว เวลามันออกทางด้านปัญญาเพลินมากนะ พิจารณาอสุภะอสุภังนี้ พิจารณาอะไรๆ มันยิ่งกว้างยิ่งขวาง เรื่องกิเลสตัณหา นี้เบิกออกๆ จางออกไปๆ สติปัญญาแทงเข้าไปทะลุเข้าไป สว่างกระจ่างแจ่มเข้าไปเรื่อยๆ มันก็เพลิน ละกิเลสไปในตัวๆ

เพลินที่นี้ สัมผัสสัมมนอน นอนไม่หลับ กลางคืนตลอดรุ่งนอนไม่หลับเลย เพลินพิจารณาทางด้านปัญญา เรียกว่าทำงานด้วยปัญญาตลอดรุ่งเลย นั่งก็ภาวนา ก็พิจารณา นอนพิจารณา สุดท้ายมันก็ไม่หลับ สว่างเอาเฉยๆ มีเราเป็นประจำ ต้องได้บังคับ ถึงเวลาที่ จะหลับจริงๆ แล้วให้ปล่อยทั้งหมดเรื่องความคิดทางด้านปัญญา ให้มาอยู่ในเอกจิต เอกจิตมันอยู่ไม่ได้ให้เอาคำบริกรรมเข้ามาติด เช่นพุทโธซึ่งเราเคยบำเพ็ญมาเพื่อความสงบสมาธิของเรา ให้เอาคำบริกรรมนั้นเข้ามาติดอยู่จุดเดียว ไม่ให้มันออกทางด้านปัญญา เช่นอย่างพุทโธๆ ให้อยู่ที่นั่นๆ จิตจะสงบลงไป

เวลาจะให้หลับก็ให้อยู่กับจุดๆ เดียวนี้ ไม่อย่างนั้นมันไม่หลับนะ แล้วก็หลับลงไป ได้ แล้วจิตสงบได้ถ้าทางสงบทางสมาธิ จากนั้นก็ออกทำงานอีก พอเสร็จกิจเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าแล้วก็ถอนเข้ามาหาทางสมาธิ ให้ทำอย่างนี้ตลอดไปเรียกว่าสมาธิเสมอ เวลาทำงานทำจริงๆ เวลาพัก พัก ถ้ามีแต่ทำงานอย่างเดียวตายได้นะ มีแต่พักอย่างเดียวก็เป็นหมูขึ้นเขียงใช้ไม่ได้อีกเหมือนกัน จึงต้องใช้ทั้งสองประเภท ให้นำไปปฏิบัติ นี้ได้ผ่านมามากแล้ว สอนจึงไม่ผิด ได้ดำเนินมาแล้ว ไม่นอนหามรุ่งหามค่ำอย่างนี้ก็เป็นแล้ว มันไม่ยอมนอนมันเพลินในงาน ปัญญาที่เพลินมากนะ เวลาก้าวเข้าสู่ปัญญานี้เพลินมากทีเดียว

เรื่องพิจารณาอสุภะอสุภังนี้เป็นประเภทปัญญาขุลงมุนวุ่นวาย หนักที่สุดคืออารมณ์ของอสุภะอสุภังสังขารร่างกาย ความงามความไม่งามรบกัน เอาปัญญาตีเข้าไปๆ อันนี้หนัก

มาก ชุลมุนวุ่นวายมากทีเดียว พอจากนี้ไปแล้วก็เบาไปละ กลายเป็นสติปัญญาอัตโนมัติ หมุนเรื่อย ๆ เป็นน้ำซับน้ำซิมเรื่อยไปเลย ชั้นอสุภะอสุภังเรื่องร่างกายเป็นด้านวัตถุ อันนี้หนักมากนะ ต้องจับให้ดี สติปัญญาอย่าปล่อยวาง พอถึงขั้นมันเหน็ดเหนื่อยเมื่อไหร่แล้ว ให้เข้าพักอย่างที่ว่า ไม่อยากพักก็วิ่งเข้ามา อย่าไปตามมันอยากทำนะ อยากทำงานโดยถ่ายเดียว ต้องวิ่งเข้ามา ความรู้จักประมาณคือเราเป็นเจ้าของ วิ่งเข้ามาสู่ความสงบ วิ่งเข้ามาสู่การหลับนอน พอตื่นขึ้นมาแล้ว หรือออกจากสมาธิแล้วค่อยพิจารณาต่อไป

ยังงี้ก็ผ่านไปได้ ๆ ขอให้ดำเนินตามที่กล่าวนี้เถอะ ตั้งรากฐานนี้ตั้งได้จุดนี้ ตั้งได้ที่ สติ รากฐานจะตั้งได้ที่สติ ต่อจากนั้นก็ก้าวเดินเรื่อย สติก็แก่กล้าสามารถเข้าไป จนเป็น สติปัญญาอัตโนมัติไม่ต้องตั้งก็ได้ นั่น พวกมันจำเอานะ นี่ก็เป็นอาการต่างๆ กันอย่างนี้แหละอย่างที่ว่านี้ วันหนึ่งแสดงอาการอย่างหนึ่งขึ้นมา วันหนึ่งแสดงอาการหนึ่งขึ้นมา เราก็เป็นห่วงในสิ่งที่ควรเป็นห่วง ดังที่ว่าอยู่เดี๋ยวนี้แหละ เราเป็นห่วงจริงๆ มองดูธรรมชาติอันนี้แล้วกับโลกทั้งหลาย พุดประเภทหนึ่งเรียกว่าเข้ากันไม่ได้เลย นู่นนะฟังซิ

เราอยากให้ได้พิจารณาจิตตัวมีตื้อที่กิเลสครอบ กิเลสครอบมันไปเสกสรรปั้นยอ ตัวของมันว่าเป็นทองคำทั้งแท่ง ถ้ากิเลสออกมาแฉไหนเป็นทองคำไปเลยๆ สัตว์โลกทั้งหลายจึงติด ไม่ควรติดไม่ติด กิเลสมันมีเครื่องล่อลวงดูดีเหมือนกัน เพราะฉะนั้นจึงเอาธรรมซึ่งมีรสชาติเหนือกิเลสเข้าไปๆ จะค่อยปล่อยวางกิเลสไปเรื่อย ๆ ให้พากันจำเอานะทุกท่าน นี่หมายถึงนักปฏิบัติเรา ใครก็เหมือนกัน กองทุกข์มีอยู่เต็มหัวใจ ไม่ว่าจะหญิงว่าชาย นักบวช ฆราวาส มีกองทุกข์ ธรรมนี้แก้กองทุกข์เหมือนกัน ทำไมจึงจะแก้ไม่ได้ เอละพูดเท่านั้นวันนี้

เราจะไปที่ไหนเราก็ไป ทำประโยชน์ให้โลกนี้เราไม่ได้ละนะ ทำประโยชน์ให้โลกทำตลอดเลย มันก็แปลกนะละ ขนออกนี่ แหม เหมือนแม่น้ำลำคลองนะขนออก นี่ก็ว่าจะหมดไป เอ้า มันก็ไหลเข้ามาของมันอยู่เรื่อย อย่างนั้นนะ การทำบุญให้ทานนี้เราอยากยกนี้ว่าเลยว่า ไม่มีวัดไหนทั่วประเทศไทยจะทำบุญให้ทานแบบแม่น้ำลำคลอง ไหลตลอดเวลา รอบวัดเลยอย่างนี้ เหมือนวัดป่าบ้านตาด พุดจริงๆ เราเที่ยวทั่วประเทศไทย อันนี้จริงๆ นะ เป็นอย่างนั้นตลอดมา แล้วก็พร้อมกับจิตใจมันแบอยู่อย่างนี้ ไม่มีกำ แบตลอด มีเท่าไร ออกๆ ตลอด เพราะออกนี่ออกด้วยความเมตตา เมตตานี้มีเท่าไรหมดเลยไม่มีเหลือละ ถ้าลงเมตตาได้เข้าตรงไหนหมดเลย ก็เรามันเป็นอย่างนั้นเสียเอง หมด คำว่าเมตตา หึงหวง ไม่มี มีตั้งแต่จะให้ๆ

นี่เรายังไม่เคยให้ใคร เอ้า นี่รางวัลภาวนาจดจ่อด้วยสติ ไม่ใช่ให้ไปอย่างเผอๆ เรอๆ นะ เข้าใจไหม นั่นละตัวสติตัวปัญญาไปด้วยในนั้น เข้าใจไหม ความเพียรไปด้วย ไปละทีนี้ ออกจากนี้เราก็ไปโรงพยาบาล

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่
www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th
และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร
FM 103.25 MHz